

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060212

DOM
2024-03-12
Stockholm

Mål nr
M 13138-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2022-10-21 i mål nr M 6504-22, se bilaga A

PARTER

Klagande

S.W.

Motpart

Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm

SAKEN

Tillsyn av vattenverksamhet på fastigheten X i Ekerö kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom endast på så sätt att tidpunkten för när åtgärden enligt beslutspunkt 2.i. i Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2022-08-30, ärende nr 535-77194-2021, ska vara genomförd bestäms till den 31 december 2024.

Dok.Id 2031265

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

S.W. har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva länsstyrelsens beslut avseende den del av brygga 2 som omfattas av strandskyddsdispens.

Länsstyrelsen i Stockholms län har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Parterna har anfört detsamma som i underinstanserna med i huvudsak följande tillägg.

S.W.

Rivning har påbörjats av brygga 3 och av den förlängning som utförts av brygga 2. Dessa delar är han ansvarig för. En stor del av brygga 2 har fått strandskyddsdispens. Bryggan uppfördes och bekostades av tre fastigheter som nyttjar bryggan och för vilka han är ombud. Ett vettigt domslut torde vara att denna del, i det ursprungliga utförandet med strandskyddsdispens, blir kvar. Om han försummat någon ansökan så kände han inte till det. Han upplystes inte om det i samband med ärendet om strandskyddsdispens. Det är inte rimligt att det ska innebära rivning. Någon muddring förekom inte och rimligen behövde han inte vidta någon annan åtgärd eller anmälan. Grannar har anlagt en stor brygga och utfört omfattande muddring i området. Det finns ett gällande servitut från 1937 som tillåter vattenverksamhet i området och gällande detaljplan tillåter också vattenverksamhet i området. I området växer den invasiva arten sjögull som hålls tillbaka i skuggan från bryggor och båtar.

Länsstyrelsen

Det noteras att S.W. inte motsätter sig föreläggande om att riva brygga 3 och del av brygga 2. Vad gäller frågan om föreläggandet är riktat till rätt adressat anføres följande. Ekerö kommun angav i yttrande den 8 december 2021 att K.

W. kunde tänkas vara ansvarig för bryggan. Länsstyrelsens begäran om yttrande till K.W. besvarades av S.W., tidigare ägare till Y. S.W. redogjorde för strandskyddsdispens, vilka arbeten som gjorts med brygga 2 och 3 samt frågade om möjligheten att söka strandskyddsdispens. Länsstyrelsen kan inte annat än förstå S.W.s yttranden som att han anser sig vara verksamhetsutövare för bryggorna. Det finns inget i ärendet som talar för att han inte har faktisk möjlighet att följa föreläggandet. Bryggan är uppförd på kommunens mark. Länsstyrelsen förutsätter att kommunen inte motsätter sig att verksamhetsutövaren river bryggan, snarare än att kommunen föreläggs om en sådan åtgärd. I länsstyrelsens beslut vid tillsyn av olovlig muddring av kanalen och anläggande av brygga 2008 upplyste man om vad en vattenverksamhet är och informerade om rådighet samt att bryggor kan påverka allmänna intressen. Man kan därför inte annat än anta att S.W. varit medveten om möjligheten att anmäla åtgärderna.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Länsstyrelsens föreläggande omfattar rivning av brygga 2 och 3. S.W. har inte motsatt sig att riva brygga 3. Han har inte heller motsatt sig att riva del av brygga 2 men har yrkat att föreläggandet ska ändras så att den del av brygga 2 som omfattas av strandskyddsdispens ska lämnas utan åtgärd och att föreläggandet således ska upphävas i denna del.

Ekerö kommun beslutade den 10 juni 2009 att medge dispens från bestämmelserna om strandskydd för nybyggnad av en flytbrygga på 2 x 10 meter. Sökande i ärendet var S.W. och som särskilda skäl för dispensen angavs att bryggan skulle placeras inom område vilket enligt detaljplanen är utlagt som vattenområde som får överbyggas. Bryggan var avsedd att nyttjas av ägarna till tre fastigheter, däribland Y som S.W. vid denna tid var ägare till.

Det har från länsstyrelsens sida inte ifrågasatts att den flytbrygga som dispens tidigare getts för var avsedd att ligga på samma plats som den i målet aktuella bryggan (brygga 2).

Av utredningen i målet framgår att brygga 2 i sin helhet är uppförd med en pålad konstruktion i vattenområdet. Det är inte uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen har skadats av åtgärden (11 kap. 12 § miljöbalken). Anläggningen utgör därmed sådan vattenverksamhet som har krävt tillstånd eller anmälan till länsstyrelsen innan den påbörjades. Det är i målet ostridigt att någon anmälan eller ansökan om tillstånd till vattenverksamhet inte har gjorts. Länsstyrelsen har uppgett att man hade förbjudit åtgärden om den prövats vid en anmälan.

Den tidigare strandskyddsdispens som beviljats innebar inte något tillstånd till vattenverksamhet. Den avsåg vidare en flytbrygga medan den nu aktuella bryggan är pålad och således av en annan konstruktion än den flytbrygga som dispensen avsåg. Mark- och miljööverdomstolen bedömer mot denna bakgrund att den tidigare strandskyddsdispensen inte utgör hinder för ett föreläggande att riva hela brygga 2.

Mark- och miljööverdomstolen instämmer vidare i länsstyrelsens bedömning att det är miljömässigt motiverat att riva bryggan. Vad S.W. har anfört angående bryggans påverkan på invasiva arter föranleder inte någon annan bedömning. Beslutet kan inte heller anses alltför ingripande eller oproportionerligt i det aktuella fallet.

Vad gäller frågan om mot vem tillsynsmyndigheten kan rikta ett föreläggande saknas uttryckliga bestämmelser i miljöbalken. I 2 § andra stycket lagen (1985:206) om viten anges att vite inte får föreläggas om adressaten kan antas sakna faktisk eller rättslig möjlighet att följa föreläggandet. I förarbetena anges att denna princip är viktig ur rättssäkerhetssynpunkt men att myndigheterna inte behöver göra en längre gående undersökning än förhållandena påkallar. Lagtexten utformades för att markera att någon långtgående efterforskningsskyldighet inte var avsedd. (Se prop. 1984/85:96 s. 25 och 48.)

Såvitt framkommit i målet är bryggan anlagd i ett område som ägs av Ekerö kommun. Det finns inga uppgifter om att kommunen skulle motsätta sig de förelagda åtgärderna. Det är S.W. som, såsom dåvarande ägare till fastigheten Y, har sökt och erhållit strandskyddsdispens för en flytbrygga på den aktuella platsen. Han

har i sin kontakt med underinstanserna i nu aktuellt ärende iklätt sig rollen som verksamhetsutövare för samtliga de bryggor som omfattas av föreläggandet och har också påbörjat arbetet med att riva del av den aktuella bryggan. Det har inte framkommit några uppgifter som ger anledning att anta att han skulle sakna nödvändig rådighet för att riva bryggan i sin helhet. S.W. bedöms mot bakgrund av detta ha såväl faktisk som rättslig möjlighet att följa föreläggandet även om han inte längre äger Y.

Länsstyrelsen har således haft fog för beslutet att förelägga honom ensam att riva bryggan. Uppgiften om att bryggan har uppförts och bekostats tillsammans med andra fastigheter, vilket framförts först i Mark- och miljööverdomstolen, föranleder inte någon annan bedömning.

Överklagandet ska därmed avslås. Eftersom tidpunkten för när åtgärderna enligt föreläggandet ska vara utförda nu har passerats, ska dock tiden för fullgörande ändras på det sätt som framgår av domslutet.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Liselotte Rågmark, Gösta Ihrfelt, referent, Lars Olsson och Catharina Adlercreutz.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Martin Linder.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2022-10-21
meddelad i
Nacka

Mål nr M 6504-22

PARTER

Klagande
S.W.

Motpart
Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2022-08-30 i ärende nr 535-77194-2021,
se bilaga 1

SAKEN

Tillsyn av vattenverksamhet vid fastigheten X, Ekerö kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

S.W. har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva beslutspunkten 2 i länsstyrelsens beslut. Till stöd för sin talan har han uppgett att han har fått strandskyddsdispens för uppförandet av de aktuella bryggorna.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen instämmer i den bedömning som länsstyrelsen har gjort. Det som S.W. nu har fört fram utgör inte skäl för domstolen att göra någon annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 11 november 2022.

Viktor Hellström

Tony Persson

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Viktor Hellström, ordförande, och tekniska rådet Tony Persson.